

КАФЕДРА ІНТЕРПРЕТОЛОГІЇ ТА АНАЛІЗУ МУЗИКИ

СИЛАБУС

з дисципліни «Аналіз та інтерпретація музики»

Освітній рівень	Перший (бакалаврський) рівень	Курс	IV
Ступінь освіти	Бакалавр	Семестр	7-8
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	6
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	Аудиторних годин	180
Освітньо-професійна програма	Хорове та оперно-симфонічне диригування	Лекції	32
		Семінари	-
		Практичні	128
		Індивідуальні	-
		Самостійна робота	52
Статус	Обов'язкова	Семестровий контроль	Заліки: 7,8

Інформація про викладачів

ПІБ, посада	Ніколаєвська Юлія Вікторівна, професор
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/interpretation-and-analysis-of-music/Nikolayevska.pdf ORCID ID 0000-0002-7256-4214
e-mail	julia310873@gmail.com

ПІБ, посада	ЗІНЧЕНКО Вікторія Олександрівна, кандидат мистецтвознавства, старший викладач
Профіль викладача	ID ORCID 0000-0002-3743-270X https://orcid.org/0000-0002-3743-270X https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-

	musicology/Zinchenko_2022.pdf
e-mail	fita.ua@gmail.com; zinchenko@num.kharkiv.ua

ПІБ, посада	ЩЕЛКАНОВА Світлана Олександрівна Викладач кафедри інтерпретології та аналізу музики, доктор філософії
Профіль викладача	ID ORCID 0000-0001-7951-7499 http://orcid.org/0000-0001-7951-7499 Профіль Web of Science / Publons: AAX-8376-2021 https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/interpretation-and-analysis-of-music/Shchelkanova_2022.pdf
e-mail	cvetlanakabasova @ gmail . com

ПІБ, посада	ЛОЗЕНКО Катерина Олександрівна – кандидат мистецтвознавства, старший викладач
Профіль викладача	ID ORCID 0000-0002-0353-2454 https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/interpretation-and-analysis-of-music/Lozenko.pdf
e-mail	katernyalozenko@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Аналіз та інтерпретація музики» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Хорове та оперно-симфонічне диригування» підготовки бакалавра. Силабус визначає обсяг знань здобувачів освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми, алгоритму вивчення дисципліни «Аналіз та інтерпретація музики»; необхідне методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти.

«Аналіз та інтерпретація музики» входить до дисциплін **професійної та практичної підготовки** та покликана сприяти підготовці висококваліфікованих спеціалістів, активно впливати на їхнє професійне формування, розуміння різномірних закономірностей, що діють в музиці, має практичне значення для здобувачів освіти виконавських спеціальностей для удосконалення їхнього мистецтва, зрозуміти її тісний зв'язок з педагогічною, методичною, виконавською, лекторською та іншими видами практик. Вона відповідає вимогам сучасної вищої освіти України в закладах мистецького спрямування, характеризується оновленням традиційних (класичних) методів та залученням інноваційних методик удосконалення навчального процесу. Її **концепція** не повторює зміст попередніх, споріднених навчальних дисциплін «Аналіз музичних форм» (в середній ланці музичної освіти)» або «Аналіз музичних творів». Втім зміст

пропонованої дисципліни має спиратися на так звані «фонові знання» та професійні навички, отримані в інших теоретичних та історичних курсах (гармонії, поліфонії, історії світової музичної культури). У тематичному змісті відбивається сучасний стан вітчизняної академічної науки про музику, зокрема, досвід харківської та київської школи аналізу музики та інтерпретології (теорії та історії виконавства), авторські концепції представників одеської та львівської наукових шкіл. Тому дисципліна є базою для подальшого набуття знань на рівні освітньо-наукової програми підготовки магістрів. Специфіка викладання дисципліни для спеціалізації хорове та оперно-симфонічне диригування увиразнено у відборі аналітичних матеріалів та тематиці академічних есеїв.

Метою вивчення дисципліни є формування системи теоретико-методологічних уявлень про сутність музичного мистецтва в його практичній площині – *виконавстві* з урахуванням специфіки спеціалізації хорового та оперно-симфонічного диригування та в єдності із законами композиторської творчості.

В процесі вивчення дисципліни здобувачі освіти повинні **знати:**

- закони улаштування музики, які є первинними артефактами, що потребують індивідуально-колегіального осмислення та апробації в полі наукової дискусії;
- основний поняттєвий апарат аналітичного та інтерпретологічного спрямування;
- культурний контекст різних сторичних стилів та засади інтерпретації щодо різних стильових напрямків;

уміти:

- володіти усталеним в музикознавстві поняттєвим апаратом та відповідним рівнем наукового мислення;
- розробляти наукову проблематику виключно з потреб особистості виконавця задля розширити його Я-свідомості на користь музикуванню;
- застосовувати отримані знання на практиці при інтерпретаційному аналізі;
- розрізняти види інтерпретацій та описувати кожний з них;
- формулювати особливості інтерпретаційних версій;
- складати цілісний аналіз інтерпретацій.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування таких **компетентностей**, зокрема, **загальних:**

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

- ЗК9. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК12. Здатність працювати автономно.
- ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальних (фахових):

- СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.
- СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- СК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання в практичній діяльності.
- СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.
- СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
- СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати навчання.

У результаті навчання здобувач освіти повинен:

- ПРН4. Аналізувати музичні твори з визначенням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
- ПРН6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
- ПРН7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
- ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.

Перелік тем

Тема 1. Антропологія музики

Тема 2. Сонологія музики

Тема 3. Онтологія музичної творчості: композиторсько-виконавський вимір

Тема 4. Метафізика музики

Тема 5. Музичний твір як структура

Тема 6. Жанрово-стильові пріоритети композиторської творчості новоєвропейської та вітчизняної традицій. Національно-стильові (ментальні) засади музичної культури України та їх вплив на композиторську самосвідомість

Тема 7. Сучасна українська музика: парадигми композиторського мислення (на матеріалі творів Б.Лятошинського, В.Сильвестрова, В.Бібіка, Є.Станковича, Л.Дичко, І. Карабиця, В.Губаренка, О.Щетинського; композиторів молодшої генерації Харкова).

Тема 8. Типи композиторського мислення

Тема 1. Інтерпретація як акт творчого пізнання. Музична інтерпретація як форма музичного мислення. Виконання та інтерпретація

Тема 2. Задум та ідея музичного твору

Тема 3. Зміст музичного твору

Тема 4. Інтонаційна форма музики

Тема 5. Драматургія музичного твору

Тема 6. Час та простір в музиці. Засоби втілення часопростору музики

Тема 7. Жанр та його виражальні можливості

Тема 8. Стиль та стильові риси

Тема 9. Текст музичного твору. Засоби його інтерпретації

Тема 10. Музичний твір як цілісна структура та способи його сприйняття

Тема 11. Музична семантика. Мова, мовлення, знак, символ

Тема 12. Інтерпретація музики епохи бароко. Напрямки та підходи.

Тема 13. Твори періоду класицизму у інтерпретації музикантів 19-21 століть. Інструменталізм мислення. Своєрідність виконавських підходів

Тема 14. Інтерпретація музики XIX ст. Романтичний тип виконавця

Тема 15. Виконання музики XX сторіччя.

Тема 16. Інтерпретаційні засади виконання новітньої та найновітньої музики

Форми та технології навчання

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти відвідують аудиторні заняття (лекції та практичні заняття). У процесі самостійної позааудиторної роботи здобувачі поглиблено вивчають матеріал навчальної

дисципліни, виконують запропоновані завдання (модульні контрольні роботи у вигляді тестів, аналітичних есеїв, академічних есеїв на задану тему, презентацій).

Залік враховує знання теоретичного аспекту (словник понять дисципліни) та практичного аспекту у вигляді написання тестів, виконання письмових завдань тощо.

Дисципліна орієнтована на модульне, розвиваюче навчання та особистісно-орієнтовану технологію навчання. Звідси перевага віддається таким продуктивним методам, як частково-пошуковий, презентація, бесіди та дискусії, спрямовані на стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти.

Навчальні ресурси

Для забезпечення освітнього процесу використовується нотний фонд бібліотеки ХНУМ імені І.П. Котляревського, аудіо та відео записи, методична література. Додатково використовується навчальна платформа, призначена для створення персоналізованих навчальних середовищ – Moodle. Платформа використовується на основі ліцензії GNU General Public License. Також навчання проводиться в аудиторіях ХНУМ імені І. П. Котляревського та за допомогою платформ Zoom, сервісів Google (Google Meet, Googleclass, онлайн-текстовий редактор «документи Google», Google-презентація), Viber, YouTube та ін.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно	FX
1–34	Незадовільно	F

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти

90-100-А-відмінно. Здобувач володіє теоретичними знаннями навчальної дисципліни на високому рівні, демонструє самостійність мислення; застосовує професійну термінологію; творчо підходить до опрацювання матеріалу; використовує певний обсяг позапрограмного та додаткового матеріалу у презентаціях; виконує всі завдання модулів та заліку.

82-89-В-добре. Здобувач володіє теоретичними знаннями навчальної дисципліни на достатньому рівні; в цілому володіє професійною

термінологією; в модульних завданнях робить узагальнення, часто наводить власні висновки; знаходить логічні зв'язки між окремими темами дисципліни; виконує стандартні завдання з незначними помилками, які може самостійно виправити.

75-81-С-добре. Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення дисципліни, демонструє обізнаність щодо інтерпретаційних практик видів аналізу, але допускає окремі неточності; вміє пояснити окремі положення виконаних завдань та дати правильні відповіді.

64-74-D-задовільно. Здобувач володіє теоретичними знаннями навчальної дисципліни на середньому рівні; знає окремі поняття й терміни; виконує більшість запропонованих завдань, але з незначними помилками, які може самостійно усунути; не виявляє ініціативи під час занять та самостійності творчого мислення під час підготовки модульних завдань.

60-63-E-задовільно. Здобувач має певні знання, передбачені програмою навчальної дисципліни; із труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань; виконання контрольних завдань значно формалізовано.

35-59-FX-незадовільно (із можливістю повторного складання). Здобувач володіє теоретичними знаннями навчального курсу на початковому рівні; знає окремі професійні терміни, пояснює їх спрощено; переказує прочитаний матеріал без його аналізу; виконує окремі завдання з суттєвими помилками; не виявляє пізнавального інтересу до навчальної дисципліни; працює безсистемно.

0-34-F-незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни; знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.

Отримання заліку передбачає суму за 4 модулі (кожен – максимум 25 балів).

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь студентів у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, мистецьких конкурсах та фестивалях, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика навчальної дисципліни

Викладання дисципліни відповідає вимогам Положення Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «Про академічну доброчесність» (<http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat1%8C.pdf>) та «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського» (<http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/%96.pdf>).

Рекомендовані джерела:

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. *Когнітивне музикознавство* : збірник статей. Харків : ХНУМ імені І.П.Котляревського, 2014. Вип. 40.
2. *Когнітивне музикознавство* : збірник статей. Харків : ХНУМ імені І.П.Котляревського, 2010. Вип. 29.
3. Москаленко В. Г. *Лекції з музичної інтерпретації*: навч. посіб. Київ (рукопис). 272 с.
4. Ніколаєвська Ю. В. *Ното interpretatus в музичному мистецтві ХХ – початку ХХІ століть* : монографія. ХНУМ імені І.П.Котляревського. Харків : Факт, 2020. 576 с.
5. Харнонкурт Н. *Музика як мова звуків*. Науково-популярне видання. Суми : Собор, 2002. 184 с.
6. Шаповалова Л.В., Александрова О.О. Формування мислення сучасного виконавця в системі інтегральних зв'язків теорії музики та інтерпретології. *Modern culture and art history: an experience of Ukraine and EU: Collective monograph*. Riga : Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2020. P. 1–20.
7. Шип С. *Музична форма від звуку до стилю*. Київ : Заповіт, 1998. 368 с.
8. Brelet G. *L'interprétation creatrice; essai sur l'exécution musicale*. Vol. 1 : *L'exécution et l'oeuvre*. Paris, 1951. 242 p.
9. Danuser Hermann. *Musikalische Interpretation*. Neues Handbuch der Musikwissenschaft. Band 11. Laaber-Verlag; First edition, 1992. 469 p. (Neues Handbuch der Musikwissenschaft).
10. Delalande F. Music analysis and reception behaviours: Sommeil by Pierre Henry. *Journal of New Music Research*. Routledge, 1998. Volume 27, Issue 1-2. P. 13–66.
11. Dolmetsch Arnold. *The Interpretation of the Music of the Seventeenth and Eighteenth Centuries*. Seattle and London: University of Washington Press, 1974. 493 p.

ЛІТЕРАТУРА, РЕКОМЕНДОВАНА ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ (З УРАХУВАННЯМ ВИКОНАВСЬКИХ СПЕЦІАЛІЗАЦІЙ)

1. Давидов М. А. Українська струнно-щипкове академічне мистецтво: функціонування, проблеми збереження та розвитку. *Академічне мистецтво оркестрів народних інструментів і капел бандуристів спеціальних музичних вузів України* : тези всеукр. наук.-теор. конф. (2 груд. 2005 р.). Київ, 2005. С.72–78.
2. Жарков О. М. Подвійна природа функціонування тембру в оркестрових творах: інтерпретаційний аспект. *Науковий вісник НМАУ імені П.І.Чайковського*. Вип. 29. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2020. С. 140-152. <https://doi.org/10.31318/2522-4190.2020.129>

3. Зайцева Л. А. *Онтологічна концепція музики: на прикладі світських та духовних жанрів* : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2004. 20 с.
4. Мацієвський І. *Ігри і співголосся. Контонація: Музикологічні розвідки*. Тернопіль : Астон, 2002. 172 с.
5. *Ментальність. Філософський словник соціальних термінів* / упоряд. В. П. Андрущенко. Харків, 2002. С. 443–446.
6. Москаленко В. Г. Музичний твір як текст. *Текст музичного твору: практика і теорія. Київське музикознавство* : зб. ст. / Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2001. Вип. № 7. С. 3–10.
7. Романюк І. А. «„Картина світу” в системі категорій аналізу музики (на прикладах традиційної та академічної музики)» : автореф. дис. ... кан. мист-ва. Харків, ХНУМ імені І.П.Котляревського, 2009. 20 с.
8. Романюк І. Контонативна природа кобзарсько-лірницького виконавства. *Синергія виконавця і слухача в кобзарсько-лірницькій традиції* : збірник наукових праць науково-практичної конференції з міжнародною участю (6–7 червня 2020 р.) ; упоряд. К. П. Черемський. Харків–Київ : Видавець Олександр Савчук ; НЦНК «Музей Івана Гончара», 2020. С.11–23.
9. Романюк І. Народна псалма кобзарсько-лірницької традиції: до методології виконавського аналізу. *Традиційні музичні інструменти кобзарів і лірників* : матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (2 червня 2017 року) ; упор. К.П. Черемський. Харків : Видавець Олександр Савчук ; НЦНК «Музей Івана Гончара», 2017. С.11–21.
10. Рябуха Н.О. *Онто-сонологічна концепція (на матеріалі фортепіанної музики)* : монографія. Харків : ХДАК, 2017. 453 с.
11. Сокол О. *Стилістика музичного мовлення та термінологічні ремарки* : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства. Київ, 1996. 27 с.
12. Тимофєєва К. В. *Порівняльний аналіз як метод інтерпретології (на прикладі фортепіанного мистецтва)* : автореф. дис. ... канд. мист-ва. Харків, ХНУМ імені І.П.Котляревського, 2009. 20 с.
13. Цурканенко І. В. *Принципи фактурно-поліфонічної організації в сучасній українській фортепіанній музиці* : автореф. дис. ... кан. мист-ва. Київ : Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського, 1998. 16 с.
14. Якуб'як Я. Нотний текст твору: оцінка, аналіз, інтерпретація. *Київське музикознавство* : зб. наук. пр. / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2001. Вип. 7. С. 27–34.
15. Nikolaievska Yu., Paliy I., Chernenko V., Tsurkanenko I., Lozenko K., Yurchenko O., Dikariev S. Instrumental fantasy in the 20th century: variations on the genre-style genotype. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. Special Issue no.: 12/02/XXIX. (Vol. 12, Issue 2, Special issue XXIX.)*, 2022. P.193–198. <https://doi.org/10.33543/120229193198>
16. Бензюк О. О. «Відкрита інтерпретація» : до постановки проблеми. *Вісн. нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв*. Київ, 2014. № 4. С. 46–49.
17. Гірц К. *Інтерпретація культур : Вибрані есе* / пер. с англ. Н. Комарова. Київ : Дух і Літера, 2001. 542 с.

18. Гоменюк С. *Музичний хронотоп: предмет та явище. Типологія форм просторово-часової організації в авангардній музиці* : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Київ, 2006. 21 с.
19. Давидов М. *Виконавське музикознавство* : енцикл. довідник. Луцьк : Волинськ. обл. друкарня, 2010. 400 с.
20. Еко У. Поетика відкритого твору; ред. М. Зубрицька. *Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття*. Львів, 2001. С. 406–419.
21. *Європейський словник філософії: Лексикон неперекладностей* : пер. с фр. Т. 1. Київ : ДУХ І ЛІТЕРА, 2009. 576 с.
22. *Європейський словник філософії: Лексикон неперекладностей* : пер. с фр. Т. 2. Київ : ДУХ І ЛІТЕРА, 2011. 488 с.
23. *Європейський словник філософії: Лексикон неперекладностей* : пер. с фр. Т. 3. Київ : ДУХ І ЛІТЕРА, 2013. 328 с.
24. Катрич О. *Стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти): Дослідження*. Київ, 2000. 90 с.
25. Колесник О. *Художня інтерпретація як феномен культури* : дис. ... д-ра культурології : 26.00.01 — теорія та історія культури. Київ, 2014. 430 с.
26. Коменда О. Музикознавчі інтерпретації поняття стилю. *Українське мистецтвознавство*. Київ, 2009. Вип. 9. С. 113–117.
27. Майденберг-Тодорова К. *Алеаторно-сонористична композиція як інтерпретативний феномен в контексті сучасної музичної поетики* : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Одеса, 2014. 18 с.
28. Ніколаєвська Ю.В. Аутентична виконавська стратегія та її сучасні трансформації. *Аспекти історичного музикознавства*. Харків. Вип.10. 2017. С. 180–198.
29. Ніколаєвська Ю.В. Комунікативна стратегія як проблема інтерпретології. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти* : зб. наук. статей / Харк. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського; ред.-упоряд. Л. В. Шаповалова. Вип. 46. Харків : ХНУМ імені І.П. Котляревського, 2017. С. 94–110.
30. Опарик Л. *Комунікативний аспект музично-виконавського висловлювання* : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Львів, 2006. 17 с.
31. Палій І. О. *Трансдуція як явище музичної культури (на прикладі фортепіанного циклу М. Мусоргського «Картинки з виставки» і творчості рок-гуртів King Krimson та Pink Floyd)* : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2012. 16 с.
32. Самітов В. *Специфіка інтерпретаційного мислення музиканта-виконавця (психофізіологічний аспект)* : монографія. Київ : ДАКККіМ, 2007. 200 с.
33. Сирятська Т. Предмет і матеріал виконавської інтерпретації та відтворення в них історичних відзнак музичної культури. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти* : Зб.наук.праць. Вип. 12 «Г. Берліоз та світова культура». Харків, 2003. С. 251–261.

34. Сирятська Т. О. *Виконавська інтерпретація в аспекті психології особистості музиканта-артиста* : автореф. дис. ... канд. мист-ва. Харків, 2008. 18 с.
35. Сокол О. *Стилістика музичного мовлення та термінологічні ремарки* : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства. Київ, 1996. 27 с.
36. Тимофеева К. *Порівняльний аналіз як метод інтерпретології (на прикладі фортепіанного виконавства)* : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2009. 18 с.
37. Фекете О. *Формування виконавської концепції музичного твору* : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2009. 17 с.
38. Цурканенко І. Гендерний аспект музичної інтерпретації. *Традиції та інновації у підготовці сучасного фахівця закладів культури і мистецтв (питання удосконалення організації навчальної та виробничої практики у вищих навчальних закладах культури і мистецтв I – II рівнів акредитації)*. Харків : Константа, 2007. С. 78–81.
39. Шаповалова Л. В. Виконавська рефлексія як об'єкт інтерпретології. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти* : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2007. Вип. 206. С. 218–228.
40. Dreyfus L. Beyond the Interpretation of Music // Dutch Journal for Music Theory (2007). URL: https://www.academia.edu/265369/Beyond_the_Interpretation_of_Music
41. Hinrichsen Hans-Joachim. *Musikalische Interpretation und Interpretationsgeschichte. Historische Musikwissenschaft. Grundlagen und Perspektiven* / Ed. Michele Calella, Nikolaus Urbanek. Verlag J. B. Metzler Stuttgart Weimar, 2013. P. 184–200.
42. *Interpretation*. Harvard Dictionary of Music by Willi Apel. Second Edition, Revised and Enlarged. Belknap Press. Cambridge. Massachusetts, 2000. 935 p.
43. Lissa Z. O tzw. rozumieniu muzyki. *Nowe szkice z estetyki muzycznej*. Krakow, 1975. S. 26–52.
44. Nattiez J.-J. *Faits et interprétations en musicology*. URL: <https://www.erudit.org/en/journals/hphi/1997-v7-n2-hphi3185/801042ar/>
45. Nikolayevska Yu. Communicative Mechanisms of the 21st Century Music Interpretation. *Music science today: the permanent and the changeable* : Scientific Papers. 1 (9). Daugavpils University Academic Press Saule, 2017. P. 29–34.
46. Nikolayevska Yu. Contonation and communicative strategies mechanisms of the 21st century music analysis. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики. Когнітивне музикознавство* : зб. наук. статей ХНУМ ім. І.П.Котляревського [відп. секретар доктор мист-ва, проф. Л. В. Шаповалова]. Харків : ХНУМ ім. І.П.Котляревського, 2018. Вип.49. С. 36–46.
47. Rousselot Mathias. *Interpréter et improviser. Regard herméneutique et esthétique sur l'exécution musicale*. URL: <http://demeter.revue.univ-lille3.fr/lodel9/index.php?id=754> //

48. Seleskovitch D., Lederer M. *Interpréter pour traduire*. Didier érudition, 1996. 311 p.

49. Scholes R. *Semiotics and Interpretation*. New Haven; London : Yale Univ. Press, 1983. 162 p.

50. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians* [online-version]. Stenly Sandy redactor, 2004. URL: Oxford Music Online.

51. Turner E.O. The interpretation of Music: a Theory of Communication. *The Musical Quarterly*, Volume XXX, Issue 3, July 1944, P. 297–306, <https://doi.org/10.1093/mq/XXX.3.297>.